

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РСО - АЛАНИЯ

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 50 им.С.В.МАРЗОЕВА

"РАССМОТРЕНО"

на заседании МО учителей
осетинского языка и литературы
Руководитель МО
Алеева Ф.И.
Протокол № 1 от 28.08.2023 г.

"СОГЛАСОВАНО"

Заместитель директора по УВР
Шаповалова С.Э.
Приказ № 1 от 05.09.2023 г.

"УТВЕРЖДЕНО"

директор МБОУ СОШ № 50
им.С.В.Марзоева
Бурханов А.Т.

Приказ № 1 от 05.09.2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Родной (осетинский) язык»

для 8 класса

на 2023 – 2024 учебный год

Кусæн программæ цæттæгонд у Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырад æмæ наукæйы Министрады уынаффæмæ гæсгæ фидаргонд программæйы бындурыл (Ирон æвзаджы программæ 1-11 кълæстæн. – Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 76 ф.).

Къæлиндарон-тематикон пъланы бæрæггонд æрцыдысты канд æвзаджы темæтæ нæ, фæлæ ныхасы темæтæ дæр, 8-æм къласы ирон æвзаджы чиныджы куыд лæвæрд сты, афтæмæй (Ирон æвзаг: ахуыргæнæн чиныг 8 къласæн / Дзасохты Ф. - Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 192ф.)

Фиппаинагтæ: 1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивддзинаedtæ бахæссын. Урокты хуызтæ, практикон куысты хуызтæ, УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ. Хицæн скъолаты ирон æвзаг ахуыр кæнынаен алыхуызон сахæттæ лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ ахуыргæнæджы ивддзинаedtæ бахæссын бахъæудзæн сахæтты нымæцмæ дæр.

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон уивддзинаedtæ бахæссын. Урокты хуызтæ, куысты хуызтæ УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ.

2. Къæлиндарон-тематикон пъланмæ гæсгæ 5-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:

диктантæ – 4

изложенитæ – 4

сочиненитæ – 2-3 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).

Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зонындзинаedtæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивддзинаedtæ хæссын.

Тематикон пълан

№	ны - мә ң	Урочы темә	сах	Урочы хуыз	Ахуыры фәстиуджытә (ФПАС-мә гәсгә)			Ахуырадон архәйдтытә
					Предметон	Универсалон ахуырадон архәйдтытә	Удгоймагон	
1.		5-7 къләсты цы әрмәг базыдтой, уый зәрдыл әрләууын кәнын	2	Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын	Әрдзурын мадәлон әвзаджы ахадындзинадыл адәймаджы царды, ныхас әмә әвзаджы хицәндзинадтыл,.	Коммуникативон: ныхасмәхъусын, әмбарын әй; хи хъуыдытә әргом кәнын ныхасы нысан әмә уавәрмә гәсгә. Регулятивон: хи архәйдтыты фәтк хибарәй сбәлвырд кәнын; хъәугә информаци ссарын әмә рахицән кәнын. Базонән: әвзаджы әмбарынадтә зәрдыл әрләууын кәнын	Мадәлон әвзаджы ахадындзианад царды; ирон әвзаджы аивдзинад әмә йә эстетикон тых әнкъарын	Дзургә әмә фысгә ныхасы рәзтыл куыстытә (сочинени- хәдзармә куыст)
2.		Синтаксис. Пунктуаци. Дзырдбаст. Дзырдбасты тыххәй рацыд әрмәг зәрдыл әрләууын кәнын. Дзырдбасты хуызтә сәйраг дзырды морфологион арәзтмә гәсгә «Афәдзы афонтә»	3 1	Рацыд әрмәг сфәлхат кәнын	Бацамонын дзырдбасты хицәндзинадтә, дзырдбаст аразыны мадзәлттә	Коммуникативон: ныхасмә хъусын, әмбарын әй; хи хъуыдытә әргом кәнын ныхасы нысан әмә уавәрмә гәсгә. Регулятивон: хи архәйдтыты фәтк хибарәй сбәлвырд кәнын; хъәугә информаци ссарын әмә рахицән кәнын. Базонән: әвзаджы әмбарынадтә зәрдыл әрләууын кәнын	Ирон лексикайы хъәздыгдзинад әнкъарын	Рацыд әрмәджы фәдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

3		Бастдзинады хуызтæ дзырдбасты. Æмарæзт. Æфтыдад. «Фæззæг»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын дзырдбасты хицæндзинаæдтæ, дзырдбаст аразыны мадзæлттæ	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
4.		Хуымæтæг хъуыдыйад. Хуымæтæг хъуыдыйады интонаци. Логикон цавд. «Райгуырæн бæстæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хъуыдыйады хуызтæ сæ загъды нысан æмæ интонацимæ гæсгæ	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Ирон лексикайы хъæздыгдзинад æнкъарын	Синтаксисон æвзæрстытæ, сфæлдыстадон куыстытæ
5.		Хуымæтæг хъуыдыйад. Дзырдты рæнхъæвæрд хуымæтæг хъуыдыйады. «Æрдз нæ дарæг»	1	Комбинарон урок ныхасы рæзтыл куысты элементтим æ	Бацамонындзырдт ы рæнхъæвæрд хуымæтæг хъуыдыйады.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		
6.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый.	1	Фæлхат кæныны урок		Коммуникативон: комкоммæ ныхас аразын, нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын зонын; хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
7.		Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ.сæйрат æмæ зæгъинаг. Хъуыдыйады грамматикон бындур. « Адæм æмæ æрдз»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хъуыдыйады сайраг уæнгтæ, базонгæ кæнын хъуыдыйады грамматикон бындуримæ	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
8.		Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ. Сæйраты арæзт. «Нæ ирон æгъдæуттæ»	1	Урок-балц	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынаæдтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

9.		Зæгъинаг. Зæгъинаджы хуызтæ. Хуымæтæг мивдисæгон зæгъинаг. Амад мивдисæгон зæгъинаг. «Зæххыл кад дæр ис æмæ цард дæр»	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны хъуыдыйады сайраг уæнгтæ, базонгæ кæнын хъуыдыйады грамматикон бындуриуæ	Коммуникативон: искæй ныхасмæхъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст.Къордты куыст, индивидуалон куыст
10.		Зæгъинаджы хуызтæ. Амад номон зæгъинагтæ «Уæздан æгъдауджын лæджы хонынц»	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньнызæгъинаджы хуызтæ	Коммуникативон: нхи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
11.		Тире сæйрат æмæ зæгъинаджы æхсæн. «Ирон культура»	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны тире æвæрыны æгъдæуттæ.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ, мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл
12.		Бæрæг кæнаем, цы базыдтам, уый	1	Рефлекси		Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи		

						хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмаæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын.		
13.		<i>Хъудыйады фæрссаг уæнгтæ</i> Æххæстгæнæн. Йæ нысаниуæг. «Æвзæгтæ.Культурæ»	7 1	Ног æрмаг амоныны урок	Бакусын хъуыдыйады фæрссаг уæнгтыл, æххæстгæнæныл	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмаæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын.	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
14.		Комкоммæ æмæ фæрссаг æххæстгæнæнтæ. Æххæстгæнæнты бастдзинад, цы дзырдтæ фæбæрæг кæнынц, уыдонимæ «Удварны æууæлтæ»	1	Ног æрмаг амоныны урок	Рацыд æрмаг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынаæдтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмаæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
15.		Бæрæггæнæн. Цавæр ныхасы хæйттæ ваййынц	1	Ног æрмаг амоныны	Хуымæтæг даргъ хъуыдыйæдты	Коммуникативон: ныхасмæхъусын,	Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ.

		бæрæггæнæнтæ. Бæрæггæнæнты бастдзинад, цы дзырдтæ фæбæрæг кæнынц, уыдонимæ «Удварны æууæлтæ»		урок	синтаксисон æвзæрстытæ.	æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: æвзæджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	хъомыладон куыст	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
16.		Æмхасæн «Удварны æууæлтæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	æрхæцæн нысæнттæ æмхасæнимæ	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раггом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст	Тексты пунктуацион анализ. Хъуыдыйæдтæ æмхасæнтимæ æвзарын.
17.		Фадатон дзырдтæ. Афоны фадат. Бынаты фадат. «Чиныг зонындзинæдты къæбиц»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фадатон дзырдты хуызта	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раггом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст	Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
18.		Фадатон дзырдтæ. Архайды хуызы фадат. Æфсоны фадат. Нысаны фадат. «Нæ истори, нæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фадатон дзырдты хуызта	Коммуникативон: къорды кусынмæ арæхыныл кусын. Регулятивон: хи архæйдтытæ æмæ къорды уæнгты	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Вазыгджын хъуыдыйæдтæй пайда кæнгæйæ, цардæй ист

		рагфыдæлтæ»				архæйдтытæн фæтк аразын. Базонæн: вазыгджын хъуыдыйады арæзт, хуымæтæг хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ æнкъарын	разæнгард кæнын	цауы тыххæй дзурын
19.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый	1	Рефлекси	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынаæдтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: ахуыргæнæг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын Базонæн: комкоммæ ныхас цы хъуыдыйæдты ис, уыдоны арæзт æмбарын, ахæм хъуыдыйад саразын зонын.	Хи ныхасы хæд аивдæр кæнынмæ тырнынндзинадыл куыст	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
20.		<i>Иувæрсыг хъуыдыйæдтæ.</i> Иувæрсыг хъуыдыйæдты дыууæ къорды. «Удварны æууæлтæ»	7 1	Ног æрмæг амоныны урок	Лæмбынагдар æрлæууын иувæрсыг хъуыдыйæдты хуызтыл	Коммуникативон: ахуыргæнæг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын Базонæн: комкоммæ ныхас æмæ диалогон ныхасы арæзт æмбарын, диалоджы архайын зонын	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнынндзианд рæзын кæнын	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
21.		Бæлвырдцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæдтæ.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын бæлвырдцæсгомо	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ	Хи ныхасы хæд аивдæр кæнынмæ	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты

		«Райгуырæн зæххы ад»			н иувæрсыг хъуыдыйæдтыл	уавæрмаæ гæсгæ; мадæлон æвзаджы аивгæнæн мадзæлттæй пайда кæнгæйæ, монологон ныхас аразын. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	тырнын.Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст.	хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын
22.		Æбæлвырдцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæтæ. «Нæ фыдæлты хæзна»	1	Ног æрмаг амоныны урок	Бакусын æбæлвырдцæсгом он иувæрсыг хъуыдыйæдтыл	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын. Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст	Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
23.		Иумæйагцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæдтæ. «Æмбисондхæссæг- зондамонæг»	1	Урок- практикум	Бакусын иумæйагцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæдтыл	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын. Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын

24.	Æнæцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæдтæ. «Нæ лымæн цæрæгойты дунæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын æнæцæсгомон иувæрсыг хъуыдыйæдтыл	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхæддзинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы æгъдæуттæм æмбаргæйæ хъус дарын	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын. Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
25.	Номхуындон иувæрсыг хъуыдыйæдтæ. «Нæ рагфыдæлты цард»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын номхуындон иувæрсыг хъуыдыйæдтыл.	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхæддзинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы æгъдæуттæм æмбаргæйæ хъус дарын	Хи дзырдуат фæхъæздыгдæр кæнынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
26.	Иувæрсыг хъуыдыйæдтæй цы базыдтам, уый бафидар кæнын. «Удварны æууæлтæ»	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын		Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
27.	Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый	1	Рацыд æрмæг сфæлхат				

				кæнын				
28.		Æххæст æмæ æнæххæст хъуыдыйæдтæ. «Удварны хæзнатæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын æххæст æмæ æнæххæст хъуыдыйæдтыл.	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	. Сфæлдыстадон куыстытæ.
29.		<i>Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ</i> Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтытыххæй æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын. «Мæ райгуырæн хъæу»	7 1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи дзырдуат фæхъæздыгдæр кæнынмæ тырнын	Сфæлдыстадон куыстытæ.
30.		Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ «Ирыстоны историон цыртдзæвæнтæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын хъуыдыйады æмхуызон уæнгтыл	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: æфсоны-фæстиуæджы ахастытæ æргом кæнын; текст-тæрхон аразын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
31.		Бæттæгтæ хъуыдыйады æмхуызон уæнгтимæ. «Удварны хæзнатæ»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындианд рæзын кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон

					пайда кæныныл	фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		куыстытæ.
32.		Æмхуызон æмæ алыхуызон бæрæггæнаентæ. «Удварны хæзнатæ» «Ирыстоны историон цыртдзæвæнтæ»	1	Урок- беседа	Бацамонын æмхуызон æмæ алыхуызон бæрæггæнаентæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Ныхасы темæйы бындурыл бакæнын хъомыладон куыст, тексттæн монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын.	Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст.
33.		Æмхуызон уæнгты иугæнаг дзырдтæ. Æрхæцæн нысæнттæ иугæнаг дзырдтимæ. «Мæргъты цардæй»	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын æмхуызон уæнгты иугæнаг дзырдты æрхæцæн нысæнтты æгъдауттæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

34.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый.	1	Рефлекси		<p>Коммуникативон: къорды кусын; хи æмæ искæй ныхас раст кæнын.</p> <p>Регулятивон: къорды ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонаен: дзырдуеттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.</p>	Хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
35.		<p><i>Сидæнтæ, бавæргæ дзырдтæ æмæ æвæстхæртæ</i></p> <p>Хъуыдыйæдтæ сидæнтимæ.Æрхæцæн нысæнттæ сидæнтимæ.</p> <p>«Удварны æууæлтæ»</p>	8 1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын сидæны тыххæй æмбарынад, сидæны бынат хъуыдыйады	<p>Коммуникативон: хи æмæ искæй ныхас раст кæныныл архайын.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонаен: анализ и синтез кæнын; хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.</p>		

36.		<p>Æрхæцæн нысæнттæ хъуыдыйæдты сидæнтимæ.</p> <p>«Æрдз Хуыцауæй адаймагыл фæдзæхст у»</p>	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны сидæны бынат хъуыдыйады.Æрхæцæн нысæнтты æвæрыны фæтк.	<p>Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зоньны быцæу кæнын зоньны хъуыдытæ æргом кæнын зоньны.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.</p>	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындианд рæзын кæнын	Сидæнтимæ хъуыдыйæдтæ аразын
37.		<p>Бавæргæ арæзтытæ. Æрхæцæн нысæнттæ бавæргæ арæзтытимæ.</p> <p>«Ирыстоны историон цыртдзæвæнтæ»</p>	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны бавæргæ арæзтытæ,æрхæцæн нысæнтты æвæрыны фæтк.	<p>Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон:хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын.</p> <p>Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.</p>	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
38.		<p>Бахæсгæ арæзтытæ. Æрхæцæн нысæнттæ бахæсгæ арæзтытимæ.</p> <p>«Дун-дуне-нæ алфæмблай»</p>	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны бахæсгæ арæзтытæ, æрхæцæн нысæнтты æвæрыны фæтк.	<p>Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ</p>	Къорды кусынмæ разæнгæрд кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						(зоындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
39.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый	1	Фæлхат кæнын урок		Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зоындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	
40.		Бавæргæ æмæ бахæсгæ арæзтытæ. «Ирыстоны историон цыртдзæвæнтæ»	1	Комбинаторон урок	Бацамонын бавæргæ æмæ бахæсгæ арæзтытæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зоындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
41.		Рацыд æрмæг бафидар кæнын. «Ирыстоны историон цыртдзæвæнтæ»	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг	Коммуникативон: хи хъуыдытæ раггом кæнынæн цы æвзаджы иуæгтæ хъæуы, уый æмбарын, равзарын сæ зонын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Иумæйаг æмæ сæрмагонд номдартæй пайда кæнгæйæ,

					пайда кæныныл	Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зоны Базонæн: иумæйаг æмæ сæрмагонд номдарты ахадындынад æмбарын		цардæй ист цауы тыххæй таурæгъон текст аразыныл кусын.
42.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый		Рефлекси		Коммуникативон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн цы æвзаджы иуæгтæ хъæуы, уый æмбарын, равзарын сæ зонын Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зоны Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындынадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
43.		<i>Хъуыдыйады иртæстгонд уæнгтæ</i> Хъуыдыйады иртæстгонд уæнгты тыххæй æмбарынад. «Æрдз Хуыцауæй адæймагыл фæдзæхст у!»	4 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хъуыдыйады иртæстгонд уæнгты тыххæй æмбарынад.	Коммуникативон: искæй ныхасмæ хъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зоны Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындынадтæ исынмæ тырнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддынад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.

44.		Иртæстгонд бæрæггæнæнтæ æмæ æмхасæнтæ. «Удварны миниуджытæ»	1	Урок-балц	Фæцалх кæнын иртæстгонд бæрæггæнæнтæ æмæ иртæстгонд æмхасæнтæ кæрæдзийæ иртасыныл	Коммуникативон: искай ныхасмæ хъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: æвзаджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
45.		Иртæстгонд фадатон дзырдтæ. «Æрдз æмæ адæймаджы' хсæн гармоний (бастдзинад)	1	Урок-практикум	Бацамонын хъуыдыйады иртæстгондфадатон дзырдтæ	Коммуникативон: искай ныхасмæ хъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: иртæстгонд уæнгтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаæдтæ исынмæ тырнын	Дидактикон хъазт; дзырдбдытæ æххæст кæнын; тексты анализ
46.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый.	1	Рефлекси	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынаæдтæй ныхасы мидаг пайда кæныныл	Коммуникативон: искай ныхасмæ хъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: иртæстгонд	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаæдтæ исынмæ тырнын	Морфологион æвзæрстытæ; дзырдбæстытæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразынын куыст

						уæнгтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		
47.		<i>Комкоммæ æмæ фæрссаг ныхас</i> Комкоммæ æмæ фæрссаг ныхас. «Æрдз на дарæг»	5 1	Ног æрмæг амоньны урок	Равзарын тексты хуызтæ, æрфыстон тексты æууæлтæ; бацæттæ кæнын текстмæ хæстæг изложении фыссынмæ	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддзинад	Текстæн пълан аразыныл куыст; пъланмæ гæсгæ текст хи ныхæстæй радзурын; хи текст фыссын
48.		Æрхæцæн нысæнттæ комкоммæ ныхасы. «Удварны миниуджытæ»	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны комкоммæ ныхасы æрхæцæн нысæнтты æвæрыны фæтк	Коммуникативон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: æвзагон хицæндзинадтæ иртасын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинадтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
49.		Диалог. Цитатæ. Æрхæцæн диалог æмæ цитатæйы «Удварны миниуджытæ»	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны диалог, цитатæ, æрхæцæн нысæнтты æвæрыны фæтк	Коммуникативон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: æвзагон хицæндзинадтæ иртасын	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Тексты анализ; темæмæ гæсгæ æнцойгæнæн схемæтæ æмæ таблицæтæ цæттæ кæнын
50.		Бæрæг кæнæм, цы базыдтам, уый	1	рефлекси	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын, искæй	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл	Морфологион æвзæрстытæ; интернеты æрмæгимæ

					грамматикон æмбарыæдтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	хъуыдытæм хъусын, аргъ сын кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын. Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	архайын	кусын
51.		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын